

Ленинниң чагыглары боттанылгада

ФРУНЗЕ. (СЭТА). Кыргызиянын энергетиктеринин чокта чаа уш хонук ургулчулун чөвүл хуралына ГОЭЛРО-нун денячи планын 40 чыл болганын дугайын чугаалашкан.

ШЫН

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИҢ КОМУНИСТИГ ПАРТИЯЗЫНЫҢ ТЫВА ОБЛАСТЬ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХООРАЙ КОМИТЕТЕРИНИҢ, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР ДЕПУТАТАРЫНЫҢ ОБЛАСТЬ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХООРАЙ СОВЕТТЕРИНИҢ ОРГАНЫ

№ 295 (4779) 1960 ч. декабрь 17, суббота. Өртөө 20 көп.

ТАЙБЫҢ ДЭЭШ ДЕМИСЕЛДИҢ ПРОГРАММАЗЫ

БИСТИҢ ЧОННУҢ КУШТУҢ УНУ

Коммунистер баштап алгаш, бистиң чуртна Хосталганы, Аас-кежиин

Менгежиткен, Хере басып, орун айтып, бистиң чонну Херелденг Чыргалаңче аппар чыдар.

Эрге-шөлөз тугуушта сагыттыган, Эчис шынныч чаңгыс оруун эдерген бис.

Күжүвүстү чаңгыс черге дүүй доңлап, Күзелибис туолунга чиге баар бис.

Коммунистер баштап алгаш, бистиң чуртна Хойлу нылдыр

Найыралды догуннаткан.

Делегейниң чарты чыгам дегем чурттуг.

Дем чангыс аны-дунма билелиг бис.

Тайбын ишти, Сүлдөбис дег, бедни чалап,

Дайын оруун дуглай турган хурхесте бис,

Депшилгениң өңүнтүрүн наттыштырып,

Делегейниң тымын алыр сорунтуг бис.

Коммунистер баштап алган бистиң чоннуң

Хостуг болгаш күштүг үнү оран кезип,

Чамбы-дипти сиртиледир динирип тур.

Чаазыран чазыбычонтар бодаңынар!

Эрген чокка Эпти-чөптү күзөң күзөл

Эзэргентиги банын билир хойлу болур,

Чаштың кемчон чолундува арнып илген

Саважонктун ханныг холун үзе шаван!

Сергей ПЮРБЮ.

Таныдылга үргүлчүлөвишаан

ЧЫРАА-БАЖЫ (телефон-биле). Чөөн-Хемчик районун «Коммунизм орук» колхозунун ажил-инчилери Коммунист болгаш ажилчы партияларын төлөөлекчилеринин Москвага болган Чөвүл хуралынын Меделели болгаш Кыйгырын калбаа-биле таныштып турарлар.

Хуралдарга чүве чугаалаан эштер, ол Меделели тайбын, демократия, национал-хосталга, социализм болгаш кижэ төрөлгөтениң депшилгези дээш демиселе үндөңи чүгү кылдыр көрүп, СЭП ТК-нын ам болур Пленумунга күш-ажылчы белектерин ужуражыры-биле мал кыштагашканын организастыг эрттирерин хүлөйип турарлар.

Агитацияның кол темазы

САМАГАДЛАЙ (Телефон-биле). Коммунист болгаш ажилчы партияларын төлөөлекчилеринин Москва Чөвүл хуралынын Меделели болгаш Кыйгырын бистия агитаторларыныс фермаларга, ырак-кы малчыларга таныштырып үргүлчүлө турар. Ол Меделели болгаш Кыйгырын агитация ажилчыны кол темазы кылдыр көрүшүшүр, ону моон сонгаар партия чырыдышкынының кичээлдеринге ханычы-биле өөренирин эгелээр бис.

ФЕРМА КОЛЛЕКТИВИНДЕ

СУТ-АКСЫ. («Шынның» көрр.). Сут-Хөл районда «Бора-Тайга» колхозтун Улуг-Алаак болгаш Бай-Тал сут-баран фермаларының коллективтеринге таныдылга хуралдары бедик көдүрүшкүнүгүр эртен. Коммунист болгаш ажилчы партияларын төлөөлекчилеринин Москвага болган Чөвүл хуралының документтерин колхозта парторганизация секретары эш Баймыскаң таныштыр-ган.

Колониализм узуткаттыган турар!

Өөрүнчүг медээ

Радио өөрүнчүг медээни экелген. Каттышкан Национал Организацияның Кол Ассамблеязының пленумунда Африка, Азия чурттарының декларацияны чугаалашкан, бадылаанының түңнелинде колониализмни узуттаар дугайында шийтпир хүлөп алдыган.

Делегейге быжыг тайбын, улустарның аас-кемини, найыралдыг чылап чок улуг демисел Н. С. Хрущев 1960 чылдың сентябрь 23-те Совет казантыг мурундан колониализмни узуттаар дугайында декларация төлөвилелин Каттышкан Национал Организациязының Кол Ассамблеязының индиринден бүгү делегейге чарлаан.

Бүгү депшилгелиг ижин төрөлгөтенкиң күзөл бодалын илереткен ол төвүлүг документини улустар икиг чүлдүгүнүгүр көргөн. Октябрьның 9-тан 11-ге чедир Сталинабад хорайга болуп эртен Азия, Африка чурттары-биле эп-сеткил каттыштырылганың Совет Комитетинин бирини конференциясы, оң соон дарый Найрге, Делиге болган национал комитеттеринин хуралдары болгаш хейнитиниң өске-даа бүгү делегей өргөнизациялары совет декларацияны бир үн-биле дегизди.

Чөөнтө чаа Москвага эртен Коммунист болгаш ажилчы партияларын төлөөлекчилеринин хуралы: Совет Эвилели болза бүгү делегейге быжыг тайбын дээш, улустарның аас-кемини дээш демиселдин тун тудучу болуп турар деп демделевилешкен, колониализмни дүмүрөр дээш Совет казантыг чорудуп турар политиказын бүрүн бадыткан.

Колониализмни узуттаар дугайында хүлөп алдыган шийтпир — бистиң үеистиги сонгаарлаттынас негелдези-биле долу дүгүп турар болгаш Совет дашкыкы политиказын чайынчанчак тиилелгези.

Колониализм долу-биле буурап дүжөр дээрзинге ам кандыг-даа чигизинг турбас. Ол болза делегейде улустарның аас-кеминиг илери үеин хандырар, дүшүнүрүгүр байдалы ишшадыр, бүгү-никти тайбыңны быжыглар. Мынчангаш колониализмни узуттаар дугайында үген шийтпирни бүгү совет ижилер-биле нады ижин-биле чүлдүгүнүгүр байырлап тур мен.

Ю. АРАНЧЫН,

Азия, Африка чурттары-биле эп-сеткил каттыштырылганың Совет комитетинин кешитүгү.

Империалистер тиилеттирген

НЬЮ-ЙОРК. (СЭТА). Каттышкан Национал Организациязының Кол Ассамблеязының пленуму колониализмни туолунга чедир узуттаар дугайында Совет Эвилелинин тургускан айтырыгын чугаалашып көөрүн дооскан. Колония чурттарга болгаш улустарга хамарышпас чорунту тыпсыр дугайында африка-азия чурттарының декларациясы төлөөлөрүн хей нуруузуңуң бадылааны-биле хүлөп алдыган Совет Эвилелинин декларациязының төлөвилелинде биниттинген элзэн хой принципалдыг чүүлдерни ол хүлөп алган декларацияда база кирген. Африка-азия декларация дээш 90 чурттарның төлөөлөр бадылаан. 9 чурттарның — АКШ-ның, Англияның, Францияның, Австралияның, Бельгияның, Португалияның, Испанияның, Муруну-Африка Эвилелин болгаш Доминикан Республиканың төлөөлөр дадалааннар.

Колонизаторлар, Конгодан үнүңер!

ВЦСПС-тиң меделели

МОСКВА. (СЭТА). НАТО-нун колонизаторларының, хаммактын мурунда АКШ-тын империалистеринин Конго Республикада кара-дураанда үлгүдешкинигеринге болгаш оларның чапшагы идеятери — Мобуту-нун дээрбелеринин ханыг аажылаштырыгына шийтпирин-биле удурааны турарын СССР-ның миллион-миллион ажилчыларының болгаш албан-аажычыларының мурундан ВЦСПС илереткен.

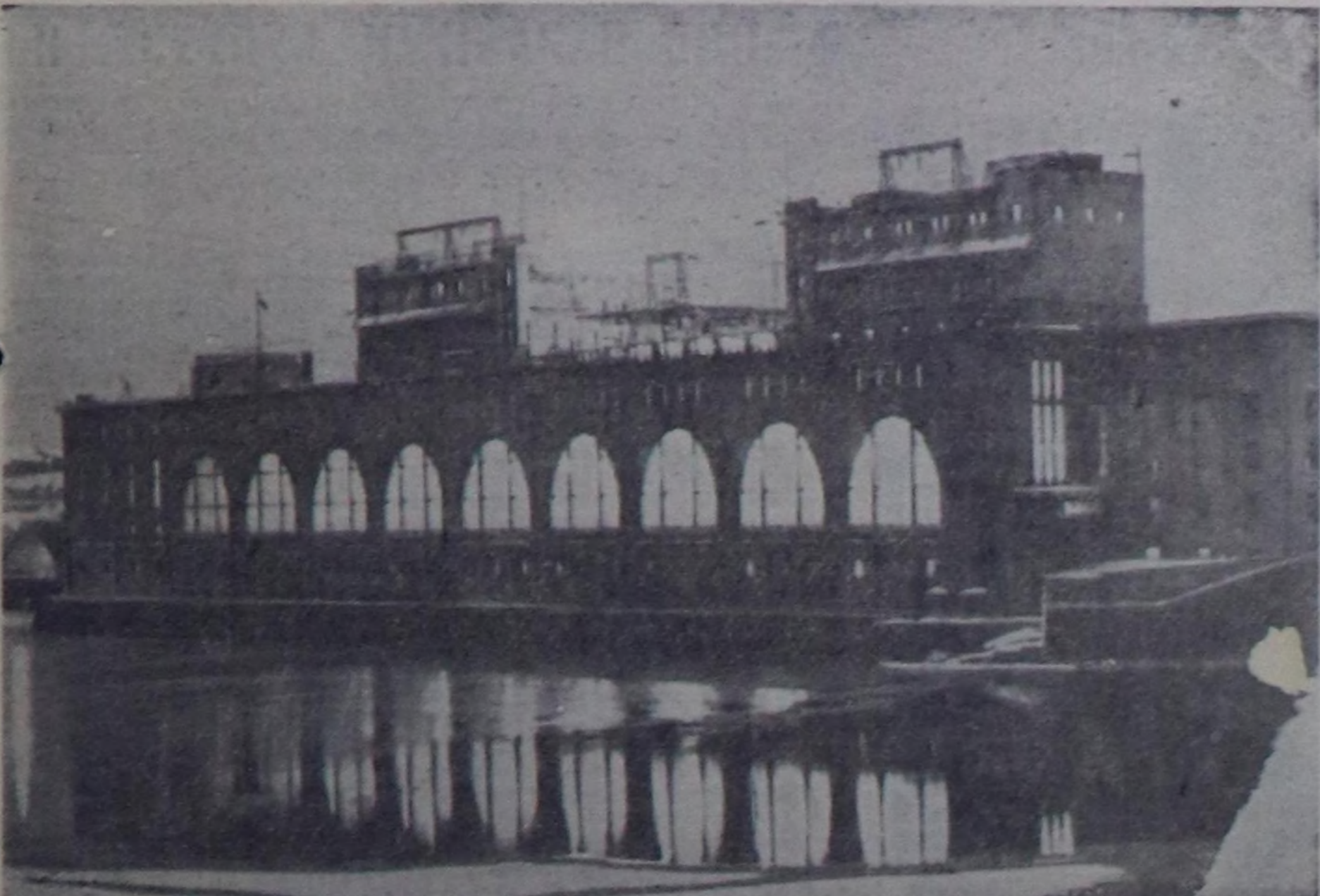
ВЦСПС-тиң меделелинде айтып турары болза: Конго Республикада болушкун Африканың хамарыгы чок анык жүрүшүгүр уду, Азияны болгаш Африканың хамарышпас чорунту чедип алган бүгү-ле чурттарының хосталганыга уду колонизаторларның болгаш империалистеринин сүтүкөзи улам-на айымал байдалче кирип турар апарган. Конго улустун хосталга болгаш хамарышпас чорук алыр эргези ботандырыгына бүгү хемчегер-биле дуулаады бүгү-ле тайбыңга ынакшылдыг күштерин хүлөп алган болур.

Конгода империалисттер авантюралары болгаш колонизаторларын ханыг үлгүдешкинигерин доп-доруан соксадырын совет профсоюздары негеп турар деп меделелде онзалал демделген. Колонизаторларның болгаш оларның саттыкчы чапшагыларының Конгода дээрбечи чимченшиктеринге уду КНО шийтпиринг хемчег алыр боор деп СССР-ның ажилчы чоннары манап турар.

КНО-нун түгү-биле чажырттыл алгаш конго улуска уду агрессивни чорудуп турарына удуранган телеграмманы ВЦСПС-тиң даргасы В. Гришин КНО-нун Айыл чок чорук чөвүлелиниң даргасына болгаш КНО-нун Кол Ассамблеязының XV сессиязының даргасына чоруткан.

Алжир улустун херээ шынныг

МОСКВА. (СЭТА). Азия болгаш Африка чурттарының эп-сеткил каттыштырылганың Совет комитетинин кешитүгү.

В. И. Ленин чуртту электр-жидер талазы-биле баштайгы ба-зымнары баштаан. Москваы электри-биле хандырар ужурулг Москва чоогунда хемүр даш одалга-биле ажилдаар Нашира-нын, хөрмөң одалга-биле ажил-даар Шатура электростанциялар-ның болгаш Петроград хоорайны электри-биле хандырар Волхов-тун гидроэлектростанциязының туудулары В. И. Ленинниң инициативазы-биле эгелзэн. Чурунта: Волхов ГЭС. СЭТА-нын фотехронказы.

Комсомолга удуртулганы күштелдирер

ВЛКСМ болза, күрүениң болгаш ажил-агыйның бүгү тургузуушкунга партияның идеякелгил дузалачкы болур... (Совет Эвилелинин Коммунист партиязының Уставындан).

Бистиң чуртувуска коммунизм тургузарының өндүр чаатай удуг одалгаларын чедипшикениг боттандырыгына комсомолдун ролун улам беддер төлөөлө, аныктар ортузунга организастык болгаш инициатива хөжүдери, оларның ажил-иниш снал-онолдарын чөгүрү үеинде деткирпир партия негеп турар. СЭП обкомунга бо чылдың ноябрьда болган дөрткү пленуму «Аныктар ортузунга кижизидилге ажилының байдалы болгаш ону өкшидер хемчегер дугайында» айтырыгын чугаалашкан, областык комсомол организастык мурунга тодаргай сорулгаларын салган.

СЭП ТК-ның январь Пленумунга күш-ажылчы белектиг ужуражык, партия обкомунун IV пленумунун шийтпирин күсөдир дээш областык комсомол организастык алыр элзэң ажилдары кылган. Чижээ, Чөөн-Хемчик районунд аныктары СЭП ТК-ның Пленумунга күш-ажылчы белек кылдыр 966 тонна сүттү саган, 812 тонна өтти, 77 тонна дүтү бөдүргөн. Ол-да районда Сталин аттыг колхозтун Дөргүнде сут-баран фермазының саанчы комсомолчу Зоя Карасал бодунга быжылган инвестиринг бирөөзинден-не 1800 азыг кг сүттү саап алган.

Партия обкомунун дөрткү пленумунун шийтпиринде айтылган сорулгаларын амдыралга боттандырар дугайында айтырыгын ВЛКСМ обкомунун пленумунга чугаалашкан болгаш комсомолдун чер-черде организастык чугаалашып, тодаргай хемчегерин чогаттышсаң күсөдир турар. Комсомол организастык ажилының кол кичээлдерин аныктар ортузунга кижизидилге ажилын бедик денелге тургузарыңче, ажил-агый сорулгаларын чедипшикениг шийтпирлеринге оларның идеякелгил киржилгезин хандырарыңче уланган турар ужуруг деп, СЭП обкомунун пленуму онзалал айткан.

Мал ажилынын продуктуларын бүдүрерин көвүдөдир дээш демиселеге Току районда «Май 1» колхоз-тун комсомолчулары муракчы кир-кейил, партия организастыгына идеякелгил дуулажып турарлар. Амгы үеде колхозтун мал ажилында 40 азыг комсомолчулар ажилдап турар.

Алган хүлээлгелерин алдарлы-биле күсөткен

МОСКВА. (СЭТА). Талжик ССР-нин Аралск районунун Ленин аттыг көдө ажил-агый артелиниң колхозчуларының адына чоруткан харны чагазыны Никита Сергеевич Хрущев хөвөң өстүрер талазы-биле социалист хүлээлгелерин чедипшикени күсөткен-биле холбаштыр оларга байыр чедирген.

Ажыл-агый 2570 гектар шөлден 10470 тонна азы та бүртүндөн ортумаа-биле 40,7 центнер чик хөвөнни күрүнеге сатканын колхозчулар боттарының чагазынга дынаткан. Комплексилг механизацияны болгаш муракчы агротехниканы боттандырганының түңнелинде бедик дүжүт чедип алдыган. Колхозчулар мал ажилын хөжүдериңге, бүдүрүлге болгаш культура-амдырал туудуна эки түпнелдерин чедип алганнар.

Ажылга чаа-чаа улам улуг чедипшикенин чедип алырын колхозчуларга Никита Сергеевич күзөң.

Коммунист болгаш ажилчы партияларын төлөөлекчилеринин Чөвүл хуралының документилен ном кылдыр үндүргөн

МОСКВА. (СЭТА). Бүрүениң политиказын ном үндүрер чери Коммунист болгаш ажилчы партияларын төлөөлекчилеринин 1960 чылдың ноябрьда Москвага болган Чөвүл хуралының документилен маесалыг тиражыг ном кылдыр парлап үндүргөн.

Чөвүл хурал болган дугайында Информастыг дындадыг, Чөвүл хуралдын Меделели болгаш бүгү делегейниң улустарыга оң Кыйгырын ол номда кирген.

СЭП ТК-НЫҢ ПЛЕНУМУНГА

Облпотребсоюз АТК-зынын токарлар иеги. Чокта чаа мында үнүз нарын амылдарын күүсөдир бедик бүдүрүчүлүг станокту тургускан. Ол станокту токар Степан Иванов Хайма-нов башкарып турар. Токар Хаймановтун кымыл турары бедик мынарыг продук-циялары ам Өвүр. Эрин, Тес-Хем болгаш өске-даа районнар-нын база Абаканын хереглек-чилери ап эгелэй берген.

Чурукта: токар Хайма-нов кады мынарыг демир чоңдур станокта амылдап тур. Токар Хаймановтун кымыл турары бедик мынарыг продук-циялары ам Өвүр. Эрин, Тес-Хем болгаш өске-даа районнар-нын база Абаканын хереглек-чилери ап эгелэй берген. Фотоз Г. СИРОТНИНИ.

Хүлээлгелер чүгө күүсеттинмээнил

(Танды районунун партия конференциясынан)

Райондун XVI партия конференциясы чоокта чак болуп өткөн. Анда СЭКП районунун акылынын дугайында өткөзүлгөн иштердин район секретары ш. Верилкин кылган.

Чамдык ажал-агылар чеди чылдын ийги чымында алган хүлээлгелердин чедишкенин күүсеткенди илеткели демделген. «Ызыл партия» совхозу күнүгө дүк, сүт, «Тилелге» совхоз сүт сазар күлөө гелерин хуусаа бетинде азыр күүсеткенер. Эрткен чыга дензарте район ниятин-биле күнүгө сүт сазарын хемээлин 273 тонна өткөн—276 тонна көүдөткөн.

Оң-биле кды СЭКП райкому, райбүткөм мал ажалын хөгжүдөр, оң продуктулуг чорун беддер даш демиселди четпес уурткан. Ниятинин малын баш санын өстүрүшү чыл планын район күүсеткен. Күнүгө сүт сазар хуусаа-биле хүлээлге 72,5, сүт—84,9, а хаан ады—чүгө 22,9 хуу күүсеттинген.

Социалистт хүлээлгелерин күүсеткенин талазы-биле үстүдө улуг четпестерин кол чылдаганы болза СЭКП райком, өлөн хой партия организациалары болган чамдык ажал-агылардын удурткучлары малчыларын, саанчыларын социалистт ыраакын боттут уурттай, оң түнөөлөрүн кылбай келгенде деп делегаттар тодаргай айтканын.—СЭКП райкомунун секретары ш. Биче-оол болган кылды өргөдөкчизи ш. Удур-оол олар бисте келгенде чон ортузунда политика ажалче салгы сабайн, келди, бесте чорутпайн, харын бригадирлерин ажалын холгарлаарына өйлөкш турганнар—деп, «Тилелге» совхозта партия организациаларын секретары ш. Калаяч чугаалган.

СЭКП Райкомунун бирги секретары ш. Верилкин болган чамдык бюро келүүшкүлери ажалындын стипинде четпестер «Революциянын чалбыжы» колхозтан келген делегат ш. Диденко изерткен.

Бистид даргаларымыз чэр-чеге барганда чүгө директорлар, колхоз даргалары-биле ужурашкан, чамдык чорутуунга өйлөкш, а малчыларын, бригадирларын ажалын шипинде оң ханымды кирбей турарлар—деп, ол чугаалаан.

Мал ажалындын продуктулун беддер оң уксазын акжидеринде шутт дамаржар. Районда хойтун чүгө 28 хуузун уксазын акжидитинген, ол дэрге колдуунда «Элегес» совхозту болуп турар. Биди турга-ла хойту тарып боозадыр план бо чылын чүгө 58,8 хуу күсеттинген. Бо чүгүдө ажалдын талазы-биле улуг четпестерин барын хойжу ш. Седен бодунун санаалыг изерткен.

— Кара-Чырада 4000 ажыг хойну малдан турар бис. Шээр малды тарып боозадыр чүгүдө ажал бистид колданылышта эч четпес организациаларын. Бисте эвөөткен эш Галжин, бригадир эш Евсеев олар шээр малды тарып боозадыр харымсалган кампаниянын үстүдө кончут эргелгей ажалдаанар. Хойларын 20—30 хуузу ымыраан турда олар олу эскербей болган херекке-да албааннар—деп, малчын делегат чугаалаан.

Ирак оларларда малчыларын имдырал-чуртталганын байдалы экижидеринче кичөөгөй ам-даа четпес салдыган. «Элегес», «Межегей» совхозтарда чамдык хойжулар чыгылааттырмаан өлгөрдө чурттан турар, «Тилелге» совхозтун «Сталин аттыг колхозтун малчыларын өлөн хой бажынары чагай-тайттырмаан. Ол ышаш райондун баштаар чери малчынар ортузунга автозетка организациаларын, өлөрүн хлөй-биле хандырарын үстүдөдирип турар.

Район бо чылын нити тарыла шөлүн 84,4 муң, оң иштине тарра културалын 61 муң гага чедирип, планын ажыг күүсеткен. ычалаа-да «Ызыл партизан», «Межегей» совхозтардан, Сталин аттыг колхозтан өске ажал-агылар күнүгө тарал сазар хүлээлгөсүн чедир күсеткен.

Оң кол чылдаганын чери ажалын културалын беддер даш демиселди партия организациаларын четпес ууртуп турарында. Районда тарра културалыгын бо бурдузун ортумак дүжү 8,8 центер, а «Элегес» совхозта чүгө 5 центер болган. Картофельден, негалдан, кукурузадан база чавыс дүжүт адынган.

Кезир чылдын чакты тарылазынга урешкенин четче урдужманын, а ол ышаш техника септегерин оожум темпийл чоруп турарын конференцияга делегаттар демделген.

Септегер-техника мастерспалы чок Танды районун байдалдарында тодары станицаларын чорудуп бооз хемчегелерин алдырып колза ажал-агынын өргөдөкчизи ажалдаан турары шыл эвес дээрзин олар шүгүмчүлөр турганнар.

«Тыза козаль» комбинаттыг тудурулуг коллективин бодунун социалистт хүлээлгелерин күсеткенин, эрткен чылдын ол-ла үстүдө дөңсөөр бо чылын оң айла-рымда өлөн хой хемчегелерин акжидерини шипиткенен. Бир дөрбөлчүн метр тузунун бот-үнесин 5 хуу чыгыдырды, күш-ажалдын бодурун чүгүдү 30,7 хуу беддерин чедип алган. Биди болза-да, ол бодурун ажалынды улуг четпестер бар. 1960 чылдын үшкү кварталындын планын тудурулуг коллективин күсеткен.

— Бистид бригадирларымыз хүлээлгелерин күсетип даш ымымаккай ажалдан турарлар. Мычалаа-да чамдык материалдар, а ол ышаш транспорт бисте чедишпей турар—деп, делегат эш Саенко чугаалаан. Бүгү-өшлө ужу-дузгалы ол улуг бодурун 1963 чылда ажалдаа кирерин хандыр төлөөдө, анаа транспорт талазы-биле дуза көргүзүрүнче кичөөгөй күшүдөдирин обхүтүсөмдөн, обдастын автотрест өргөдөкчизин ол диден.

Бай-Хаак райдетпур комбинаты чыл планын күсеткенин шутт уксен. 10 айлар дургузунда нити продукция бодурунун планын чүгө 88,6 хуу, а баранын продукциянын—98 хуу күсеткен, ол ышаш коммунал хандырдыла болган тудуг конторазынын чыл планы 49-

да хуу күсеттинген чорук СЭКП райкомунун болган райбүткөмун талазындан ол бодурун ажалын ажалынга удуртулганын четпес бот-тандырган, ажалчыларын ортузунга политик-кижидилгелит ажалды монкатканын херечилеэн.

Кадрлар-биле ажалды СЭКП райкому четпес чоруткан. Райкомун шүгүмчүлө, коммунал хандырдыла болган тудуг конторазыга баа чамдык өске-да ажал-агы организациаларына аргалаар, хуузу нун ажыг сүрер акжидер шүгүмчүлө кирип турган фактылар өлөрөөн. Мычалаа тарра хүлөө алыр пунктуна директоруна хуузула ажалын сүрер шааралар Чумалы кирип алган турган СЭКП райкомунун бодурунун чактырын болган ажалын делегат эш Кандыков демделген.

Райондун калык камгалал ажал черлеринин, школаларын ажы дашыда улуг четпестерин делегаттар саалдарына изерткенер. Сталин аттыг колхозтун төвү Суг-Бажы суурунун чуртталгаларын «ань дүрген өзүп турбузе, ында чүгө чангыс акжидер ажалдан турар, а оң өске өмчү чок, «Совет Россия» колхозтун дарганы ш. Дурген-оол Арыг-Бажы өмчөлгө салырынын, олар ышаш белектер бөөр дугайында керезин өткөп, өмчөлгө чедирин ажалын үстүдөдиреринг чедиргенин делегат эш Монге чугаалаан.

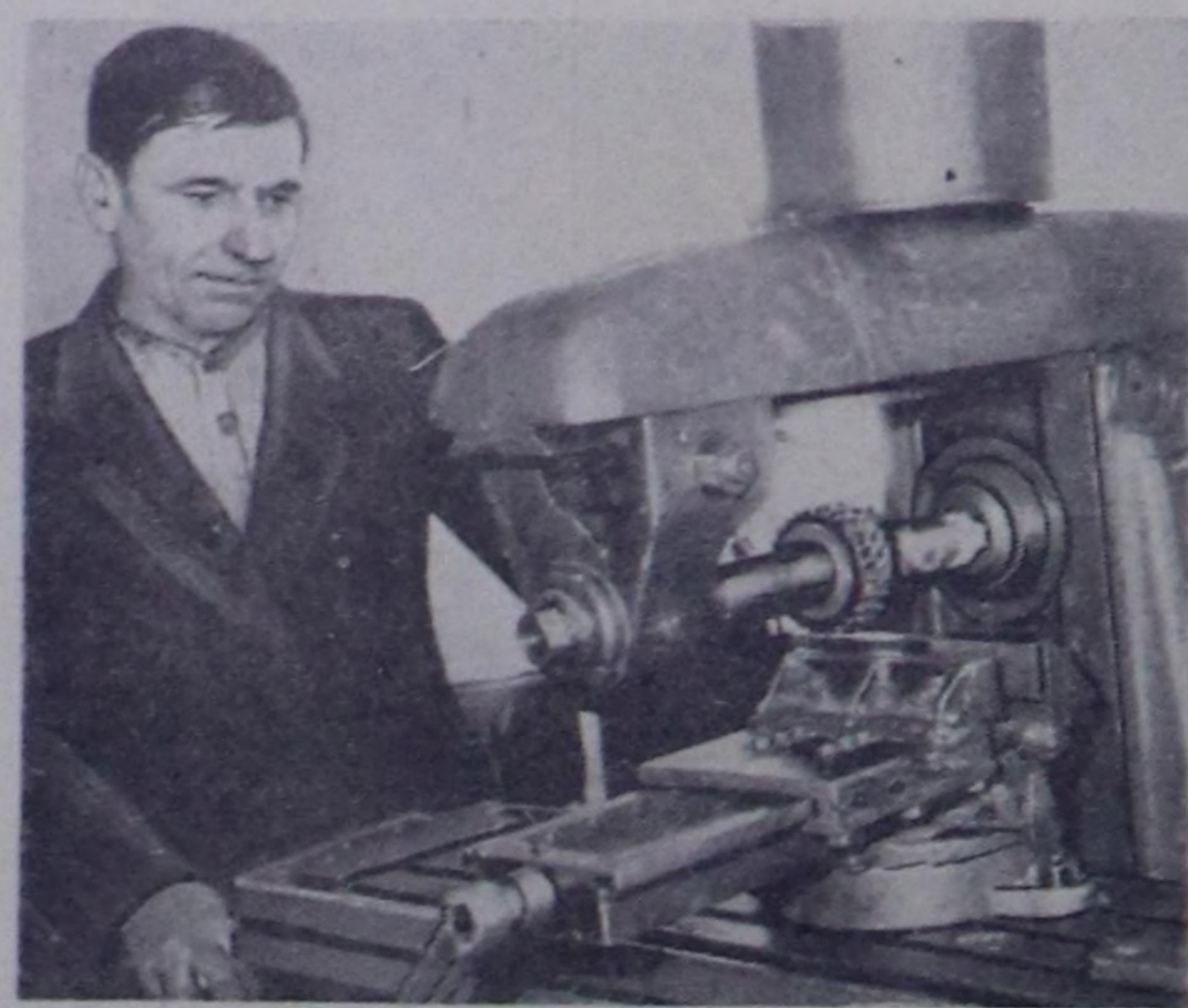
Райондун партия организациалары ажал-агы, култура тургузушкунунга партия удуртулганын дөңсөө чогуту негеделин чедир белин шипылаан. Бодурун ажалда болган совхозтарда партия организациаларын администрация черлеринин ажал-чорудууларын контролы-даар 16 комиссарларын тургуска болза-да, аларнын хой нуруузу бодунун ажалын бодурун өргөдөкчизи, совхозтарын, бодурун черлеринин планын оонаалганын күсетип талазы-биле тодаргай хемчегелерин албайн турар. Партия организациаларын профиле болган комсомол организациаларына удуртулганын четпес боттадырган. Мычалаа кичидилгө ажалын кошкандан аргалаар, чурум үрээр ийн-чангыс кижилер ажалдар аразында бар болуп чурар.

Партия чырыдышынынды улуг четпестер өлөрөөн. Эрткен өргөдөкчизи чылдын чамдык бөлүктөргө калсадыр чавыс деннедиг өрткөлөн. Мычалаа комсомолчуларын болган ажалдарын 16 бөлүмүрине 1270 ажыг диньакчылардын өргөдөкчизи чылдын төнүзүндө 78-ле кижиге арзан турган. Бо өргөдөкчизи чылдын партия чырыдышынынды 1 муң ажыг диньакчыларын школаларын болган бөлүмүрине кичилерин бекит деннедиг организациаларын боттадырарын делегаттар партия райкомундан негескенер.

СЭКП райкомунун организациаларын ажалын партия райкомунун бирги секретарына эш С. Е. Верилкин, ийгили секретарына эш Н. С. Очур-солду, секретарына эш Е. В. Мсий-ному сонган.

С. ЛОПСАН.

Хөй мергежилдиг

А. Н. Подольский яны-бүрү станицага ажалдан билер беддер дашыда улуг четпестерин куруунда сөргөтүп кирипкен.

мергежилдерин улэм беддер дашыда улуг четпестерин куруунда сөргөтүп кирипкен.

Будурун ажалда ажалдаан турар иштини нуруларын шипиткенер сүрүлгө-биле ол бо чылын бир эри, үрелин станокту септеш, ышаш сч эри бекит шырнарлыг проауциаларын бодурун үндүрүп турар.

Чурунта: Подольский бодунун септеш алган стангунда ажалдап тур.

Бодунун техниктиг тускай

Сөзү белгеш фото С. ФЕОКТИСТОВУУ.

Коллективтин чедишкени

Суг-Хөл районун Алдан-Мадыр сес чыл школында профиле мектепке (дарганы ш. Манай-оол) ботууду коллективинин келүүшкүлери школаныг тудуг, септегер ажалдаарына иделкейт кириштирип келген. Ол школанын башкылары болган ажалчыларын Чырганы-Бажы деп чедип тудуг мажым белектер сөргөткөп, боттарынын хостуг шактарында ийн өрөөл чунар бажынын тудуп доосканнар.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-биле белеккен.

Школа бо чылын олар 800 кубометр ышашы белектер алган, оң иштине 500 кубометрин коллектив бодунун күжү-бил

ДЕКАБРЬ 18—

Улус судтарынга согулдаларнын хүнү

Чоннун бедик идегели

Иков Ланович Шаннаа бичигинден эгелеп өрөнгөш, 1942 чылда башкы эртемни чедиш алган. Ол оон эгелээш-ле 1950 чылга чедир үргүчү башкылат келген. Улус өөредилгезиниң шугумунга ажылдап келген үезиниң дургузунда эш Шаннаа бодунун тускай эртемни улам-на байыттышаан, хэй-ниитичи идепкейин көргүскөн. 1950 чылдан 1957 чылга чедир Чон-Хемчик районун «Ленинчи орук» солунунун редакциясына ажылдап келген. 1957 чылдан бо үеге чедир Чон-Хемчик районун улус сузунда: баштай окулдурукчулап, а ам юридика консультацияларын эргелекчиликке ажылдап турар.

Иков Ланович суд шугумунга ажылдап турган, Свердловск хоорайга юридика курсуун доозуп алган, бодунун юрист мергежилин болгаш нинти билин кызымаккай бедидип турар. Ол СЭКП-ниң кежигүнү. Хэй-ниитиниң ажылчы идепкейин киржиш турар, СЭКП райкомунун пропаган-диз.

Танды районун ажылчы чоннары Я. Л. Шаннаага улус идегели көргүзүп, оуу районун улус судунун улус шийткешчилик кандидаты кыдыр адаанар. Чонун ол бедик идегелин шымы күсүдип, совет шийткешчинин бедик адим ылытыг бүзүредяни анык шийткешчи эш Шаннаага чон дагыш турар.

Улус судунун улус шийткешчи — ол дөргө бедик хүндүлүг ат. Ол улус болгаш харысалгалыг албан-дужаалга төлөпкү кандидат кыдыр бич-хемчилер Александр Тимофеевич Соломатовту адаанар.

Александр Тимофеевич 1946 чылда Совет Армияның албанын хала-лажып келгеш-ле областың прокуратура органнарынга истекчи болуп ажылдап кирген. Тускай эртем чок чүве болганда, алаа хүлээткен ажылды бедик денелге күсүдери хандыры баштайгы үеде аяа элээн берге болуп турган. Бичалзажок, эш Соломатов дуржулгалыг эш-өрүнүң дүзүмүн дааныш, олардан өөренип ажылдап келген. Ол, юрист билин оон ылай улам-на ханылаптып, Кызылга бир чыл, Харьковка бир чыл юридика курстарын дооскан.

Александр Тимофеевич юрист тускай эртемни чедиш алган. 1953 чылда оуу моон мурундагы Кызыл районун прокуратурага томуйлаан. Ол улаа индургу, дуржулгалыг юрист ажылдакчы шынарын көргүскөн. 1953 чылда эш Соломатовту Кызыл райкукусовун дүзүмүнүн орадакчызынга сонган. Ол 1958 чылдан эгелээш, бо үеге чедир Кызыл хоорайнын прокуратурун дузалакчызында ажылдап турар.

Эш Соломатов — байлак дуржулгалыг юрист, СЭКП-ниң кежигүнү. Прокуратура, Советтер болгаш ажил-агыл органнарынга ажылдап келген үезиниң дургузунда бодунга-даа, өскөдөргө-даа негеделиг, кызымаккай, чонун негедле, хомулдарын кичөөтөйлиг болгаш сагыш-човангыр ырууп шийткешчилер ажылдакчы кыдыр бодун көргүскөн.

Районун улус судунун улус шийткешчилик кандидатына А. Т. Соломатовту депшиткен чорук күрүне органнарынга моон сонгаар улам улус үре-түннелиг ажылдарын, совет хооблужулгалыг чонун ортузунга хажык чок күсүдеринын харысалгалыг оон чон негеп турар.

ДОПЧУЗУ-БИЛЕ

СЭКП-ниң Танды райкому партия организацияларынын секретарларының болгаш пропагандистериниң ийи хүнүнү семинарлар эрттирген. Семинарлар киржикчилер элээн чак лекцияларын даанышканар. Н. С. Хрущевтуң Каттышкан Нацпалар Организациясынын Кол Ассамблеясының XV сессиясына чоранынын түнөөдери дугайында лекцияны СЭКП обкомунун лектору эш Копей-оол номчана, дыл, литература болгаш тэргүтү тыва эртем-шиччилер институтунун ажылдакчызы, төөгү өртемнериниң кандидаты эш Огур

Тывага партизаннар шимчээшкенин дугайында чүве чугаалаан. Партия организацияларынын секретарлары боттарынын ажылынын дуржулгаларын солушканар.

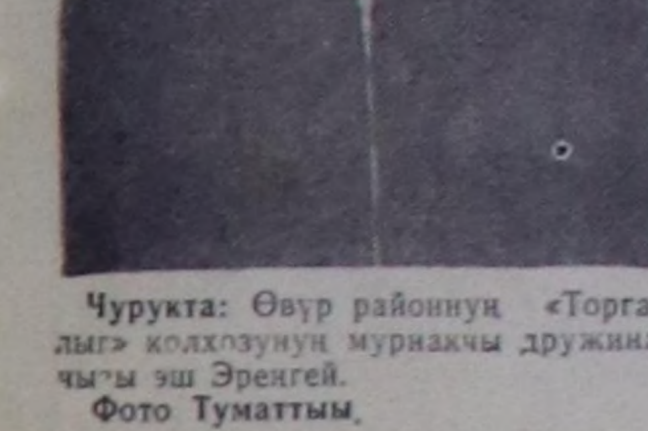
«Эдегес» совхозтун дирекция чери 320 кижэ өренир чаа школан тударын шийттирлээн, оуу тууу эгелээн. Туууга хергелээр материалдар бедиктеттинген.

Келир өөредилге чылында уругларга эки дериттинген, чаа школан белек кыдыр доозарын туду-гүр шийттирлээннер.

Бир-ле кежээ Чадаана хоорайнын столоваясына экир дөрт чолаачы мош-содаа үндүрүп эгелээн. Оон түвексинген чөмөнчиктер турга чы-лаш, үне чүгүрүп турганнар, аяк-авактар шала кырынга чурулу дүшкүлээн. Чөгүш кылган арагачылар ол-ла доран шагдаа ажылдакчыларынга буттурганнар.

Оларнын бирээзи анык оол Күжүгет Май-оол болган. Ол оон ийи харымында Чадаана АТК-зынга ажылдап кирген. Машиналарның кезектерин үзеп-чаап, бустуг шактарында слесарь ажылы кылып, оол-зуредир чолаачылар эргени чедиш алган. Бичалза-даа анык оол чоруту бөдүк арагачы чолаачыларның холунга кире берген.

Күжүгет Май-оол ыланганш суд харысалгалыгына кирген. Суд бооп турда, ол бодунун үлгеткен буруун сагыш-сеткилин ханызында минниш, моон сонгаар бодунун коллективниге чурумууг, ак-сеткидиг ажылдарын хүлээнген. Оуу коллективке эдиш-чаап кижизидери-биле арттырган. Чунуң-ла мурунда, бодунга коллективтиң хэй-ниити күжү улуг салдарыг болганын Күжүгет ам эки билген. Бодунун ажылдакчызы чурумууг, төлөпкү кижэ болуун дээш АТК-ның коллективни сагыш

Чурукта: Оуу районун «Торгалык» колхозунун мурнаачы дружина-чызы эш Эренгей. Фото Туматтын.

Совет суд — коллективтиг кижизидикчи

салган: Күжүгет тускай даалгаларын берип, оол күсүлдезин хынал, аныктар оон-биле кады оон, кон-дөрттерге, киноларга барып турганнар. Ам Күжүгет арагалар чоруну шуут каая, ажылынга ээ-харысалгалыг бооп турар.

Чурум үрекилеринге — хулиган-нарга, арагачыларга, ажил кылаас чалгааларга удур хэй-ниитиниң кижизидилгели салдар-хамаарылгалык күжү бо-дур.

Ындыг кижиктерни өске-даа албан-организация, бүдүрүлге черлеринден көрүп болур. Бир эвес кам-бир кижэ кеземче херээн эртинер, шийттирип чораш келген азы хэй-ниитиниң көрүм-чурумун үрөөн болза, олар-биле кижизидилге ажылын бүтү-ле болдунар арагалар-биле ап чорудар учурлуг. Ындыг ажил нарын болгаш улуг күштү негээр. Ындыг турбузе, бисте кижилерниң сагыш-сеткилинче ханы кирбес, олар-биле кижизидилге айтырыш чини көөр таварылгалар эвээш эвес.

Санча Тагар-оол хулиганган, өскөдөлөргө аар кемедишкени таварыштыгынын учурунда, ийи улаа кеземче харысалгалыгына кирген. Шийттирген хуусааның бетинде хосталып үнгеш чедиш кээрте, уда-ваанда оуу Чаа-Хөл районун «Бурунгаар» колхозунда эки-туранын удучу дружиназынын начальнигинге томуйлаан. Хэй-ниити ааа харысалгалыг ыччаар даандырып, оон этиниң болурун идеген турган. Бичалза-даа оларның ынааны бүт-пөөн: Санча Тагар-оол бо чылдың октябрьда база катап хулиган херээн үлгеткен. Ындыг кижилерни эде кижизидери улуг чүткүлдүг ажылды негээр дээрин хэй-ниити утпас херек.

Социалистиг шийдиге эргеш болза, чүгле хооблу-дүрүм үрекилеринге эвес, харын судтун залынга олурушкан хамаатыларга кижизидилгелиг салдар-хамаарылгалыг улу-биле чедирип турар. Мал оорлаан Ооржак Окейеини херээш Чыргак-нын Ылаш участогунун клубунга көргөн. Моон мурунда шийттирип чо-

Москва чоогунун колхозчулары Третьяков галереясында

МОСКВА. Күрүнениң Третьяков галереясында Москва областың көдээ ажил-агылының мурнаачы-ларынга «Анык эжиттериниң хүнү» болган. Ол хүнде көдээниң үш муң чыгам ажил-ишчилери галереяга чедиш келгешээр. Чурт-тун эң улус чурукчулары оларны уткуп алган. Аалчылары оол галереяның үнелиг эртинези-биле тамыштырганнар.

Чуруунга ССРЗ-ниң улустун чурунчузу Б. В. Иогансон бодунун ажилдарының дугайың колхозчуларга болгаш совхозтерниң ажил-ишчилеринге чугаалап берип тур.

СМОТ-ның фотохрониказы.

Күзелдиг аныктарга дамчылар

Бо чылын Москвага болган «Совет Россия» деп делегацияга сурагыл мастерлер Тойбу-Хаа, Монгалбин, Норбу, Черин болгаш өскөдөлөрү даа ажылдары онзаланып, чонун макталым эл, бирги Солаш ийги чергини шагнаалары-биле бедиктеттиргилээн.

Бо уран-шевер мастерлериниң ажылы таланттык аныктарга дамчылар. Сердери черде чугула. Ону бармадалаан. Бай-Тайганың Төзүлгө, «Найыраа» колхозта, Бай-Тала болгаш Кызыл-Дагла школарына мыштан, даштан уран-шевер кызымаларына база уран чурулалык белгүнерин тургусулаан. Ол бөлүмнөргө чүгле еркинчилер эвес, харын чок-кавыда таланттык аныктар база киржир. Белгүнерин хоочун мастерлер Тойбу-Хаа, Норбу база боттарыныг чурукчулар Оруугу, Юхальчук олар удуртуп турар. Белгүнерге программаны, методика талазы-биле дузаны областың Улус чыгалаалыгынын бажым берип турар.

В. ТАС-ООЛ.

«Шынның» материалдарынын изи-биле Хемчеглер алдынган

Чоо-Хөл районунун культура-чырыдышкы албан черлериниң кышкы белеткеленин багайны илереткен, эш А. Донгактың шугумчуледиң чагаазы «Шынга» парлаттыган.

Ажылчы чоннар депутаттарынын Чоо-Хөл район Советиниң күсүкөмүнү даразы эш М. Доржулдайның редакцияга дыннакаты болза, культура-чырыдышкы албан черлериниң кышкы белеткелени СЭКП райкому биле райкукусов хуралдарына чугаалажып, чогуур хемчеглерни алган. Клубтарыны, библиотекаларыны

септелгезин бүртү кылган. Урбун, Кара-Талда клубтарыны, библиоте-каларыны оттулар чүүүн ам бедиктеп, сөөртүп турар болгаш өскө черлер олар чүү-беле бүртү хандыртыганнар.

Чоо-Хөл районун Ленин аттыг колхозунун электростанциясы багай ажылдап турары-биле клубка, библиотеккага культура-массалык болгаш таныдыла ажылдары чорударына шалтык болуп турарын бижан, Ак-Туругу көдээ Совет болгаш колхоз баштар чери шугумчуледиң түнөөдө кылып, чурттакчылары болгаш албан черлерин электри чырыткызы-биле хандырган, радио бедидириниң септелгезин кылган.

Чоо-Хөл районунун Ленин аттыг колхозунун колхозчулары ийитиниң малы менди кыш ажырып дээш чаа инициативаны үндүрүп турар. Чижээ, анык коммунист кыс таныдыла ажылдары чорударына 10 кошкарларын болгаш придон ук-саалыг база 10 хуузын бодунга азырап турган, хүр кыш ажырып бээрин хүлээнген.

Анык колхозчу Ашк-оол ийитиниң малы — 30 баш модургаларын Хемчик ол чарынын эки олтут черлеринге органиастыг олдурду кыштарыны, менди тургузарын база хүлээнип алган. Хойжу Күзектин бар кодан хоюнун деп кезин азы деңгидеши кошкак хой-

Туран хоорайга Бич-Хем районунун культура-чырыдышкы албан черлериниң ажылдакчыларының болгаш колхозтарда, совхозта, бүдүрүлге черлеринде партия организацияларынын секретарларының ийи хоюк семинары болуп эртен. «Делегей байдалының дугайында» лекцияны партия обкомунун лектору эш Емельянов семинарнын киржикчилеринге

кылган. Областың культура эргеле-тиниң ажылдакчызы эш Антипин кээр чонуну культуруг байдалын улум ылай экижидер дугайында РСФСР-ниң Дээди Советиниң док-таалын амырларга ботандырыры-ның талазы-биле хемчеглер дугайында илеткел кылган. СЭКП райкомунун агитация болгаш пропаганда кидилерин эргелекчи эш Русак

ЧЕДИ ЧЫЛДЫН МУРНАКЧЫЛАРЫ

ЧОЛААЧЫ ЛЮБКИН

— Эш Любкини партия кежигү-чүлүң кандидатыга хүлээп алыр төш көш бедилээр? — деп, Кы-зылдың № 2 АТК-зында партия ор-ганзациясынын бир хуралыга, оон дарагы коммунистерден айтырган. Ичкан, каян оң салым-чолунда ич чугула айтырыгы шийттирлэп турла Любкиниң чүрөө тиккенай-ип, арын ийилешип турган.

СЭКП-ниң улус ажил-агылы хал-жүдериң чеди чыл планының баш-тайгы чылында—1959 чылда сөөртүлгө планын ол хуусаа бетин-ге күсүткөш, бодунун чеди чыл планын 1963 чылда күсүдериң хүлээнген турган. Партия кежигүчү-нүң кандидатыга кирип турган, мурнакчы чолаачы чеди чыл планын 1961 чылда күсүдериң хүлээнген, улам эрестиг ажылдап турар. Эш Любкин чүгле мурнакчы чолаачы эвес, харын идепкейлиг хэй-ниитчи, коллективке бот-тывыгыр уран чүтүл болгумунге, спорт хемчеге-рлиге мурнакчы киржиш турар.

АТК-ның мурнакчы чоллаачыларынын бирээзи Дмитрий Любкини СЭКП кежигүчүлүң кандидатыга 1960 чылдын ноябрьда хүлээп ал-ган. Партия кежигүчүлүң кандидатыга оуу хүлээп алыр дугайында айтырыгы шийттирлээн ол хуралга Любкиниң меделгези болза: — Коммунистерниң менээ бо бедик идегели күсүдип, коммунист-тин тилегези дээш бүтү күжүм-биле ажылдап база демисежир мен. Коммунист болурунун артык бедик алар кайда-лаа чок.

СЭКП-ниң улус ажил-агылы хал-жүдериң чеди чыл планының баш-тайгы чылында—1959 чылда сөөртүлгө планын ол хуусаа бетин-ге күсүткөш, бодунун чеди чыл планын 1963 чылда күсүдериң хүлээнген турган. Партия кежигүчү-нүң кандидатыга кирип турган, мурнакчы чолаачы чеди чыл планын 1961 чылда күсүдериң хүлээнген, улам эрестиг ажылдап турар. Эш Любкин чүгле мурнакчы чолаачы эвес, харын идепкейлиг хэй-ниитчи, коллективке бот-тывыгыр уран чүтүл болгумунге, спорт хемчеге-рлиге мурнакчы киржиш турар.

Совет Эволюция Коммунистиг партиясының Төп Комитетиниң ам болур Пленумунга күш-ажылчы бе-

Т. ВАНИН.

Малды хур, тодуг кыштагладыр

Эрткен чылдан дээрэ

Эрзин районда «Чаа орук» кол-хоз кышкы белеткелди эрткен чыл-дыкыдан дээрэ органиастаан. Оон уламыдан ылангыя шөөр малды чо-гуур өйүндө бүртү кыштаглаткан.

Ферма бо чылын таарымчалыг, делгем бир чаа каяаны, чаш малга дөрт каяаларны немей туткан. Ам-гы үеде фермаңды хөв ийги оол-лашыкын эгелей берген. Чаш мал менди, эки доругуп турар.

Колхозтун бирги хой фермазына малчылары кыштагларында чыдыг хергелээр өдөкти кургалап бл-ген, чаш малга чидиртер сизгени

Т. ДЮНДУПЕЙ.

Боттарының инициативазы-биле

Чоо-Хемчик районун Ленин аттыг колхозунун колхозчулары ийитиниң малы менди кыш ажырып дээш чаа инициативаны үндүрүп турар. Чижээ, анык коммунист кыс таныдыла ажылдары чорударына 10 кошкарларын болгаш придон ук-саалыг база 10 хуузын бодунга азырап турган, хүр кыш ажырып бээрин хүлээнген.

Колхозчу Бадын-Өлзөй 500 ажыг төрүүр хойну эки өттүг ырак Ал-Шум хемде чедир берген, ажалла-тын эжикидип турар. Ийитиниң малы кыштын берге үезинде менди ажаары чүгле малчыларнын херээ эвес, харын бүгү колхозчуларын херээ болур.

Зоотехник Н. САРЫГЛАР.

Ийи хүннүн семинары

Туран хоорайга Бич-Хем районунун культура-чырыдышкы албан черлериниң ажылдакчыларының болгаш колхозтарда, совхозта, бүдүрүлге черлеринде партия организацияларынын секретарларының ийи хоюк семинары болуп эртен. «Делегей байдалының дугайында» лекцияны партия обкомунун лектору эш Емельянов семинарнын киржикчилеринге

кылган. Областың культура эргеле-тиниң ажылдакчызы эш Антипин кээр чонуну культуруг байдалын улум ылай экижидер дугайында РСФСР-ниң Дээди Советиниң док-таалын амырларга ботандырыры-ның талазы-биле хемчеглер дугайында илеткел кылган. СЭКП райкомунун агитация болгаш пропаганда кидилерин эргелекчи эш Русак

КЫЗЫЛДЫҢ КУДУМЧУЛАРЫНДА

Кызыл хоорай чыт келген ту-лум-на улгун өзүп, сейчир-тп, чаа-гайжыттынып турар. Мол кудум-чулар асабылы-аттынган, олар-ны ногазычылар ажылдар ам-чш чөй чек үргүчү-еп турар. Хосрайның арыг-шезетин хачды-лар ч-а техник-а м-шиналар, ме-ханализм-ер кудумчуларга бо ла нестүп кээр. Кудумчуларга э-ле-нич чашыр-л, ыштар сугатар машиналар, бульдозерлер, кудум-

чү десигээр тракторер, бон гш-таар машиналар дээш өске-даа дык хой чаа техник бс чыгыч хосрайның чагаймыдылгалыгына ажыглаттыч турар. Мынчангыш моон мурунда Москва, Красноярск дээр ыччаа улуг хоорайларга кызыч, чыгыт кезүлгүлээр машиналар ам Кы-зыл хосрайның ажил-агыл амы-дырыгына чыныкын чүүдлер бегу берген. Ол болза бистиң об-

Чурукта: хар чүдүрер «С-3» деп машина Ленин кудумчуу-чаа. Фото В. ЛУКОВТУУ.

Тайбың—бүгү улустарга эң чоок болгаш эргим үнелиг

Делегейиң улустарыңа Кыйгыр болза, тайбың эргим үнелиг болуп турар бүгү-ле кижилерге чоок болгаш бидингир. Кыдат Улуу Республикада Чаянхидяньиң паровоз сепээр заводунуң хоочун ажылчыны Хан Бао-хуа-ниң СЭТА-ның корреспондентия-биле беседаныңа чуталганы болза, Москва чөвүлел хуралына хүлээп алдыгач документте тайбыңны камгалап болгаш быжыглар дээш демиселдиң тода программаны бижиттинген. Кыдатты күчүлүг социалист күрүне кылдыр дүргөн хуудулар төлөдө биске быжыг болгаш ур тайбың керек.

Профиледерияң бүгү-кыдат федерацияның органы «Гуан-жэнь жибао» солунаң бижээни: бүгү делегейиң улустарыңа Кыйгыр тайбың дээш база делегейиң чаа дайыны болдурбас дээш демиселдиң шын оруну, чырыктыклар перспективаларың бүгү делегейиң улустарыңа айтып берген.

Герман Демократтыг Республиканың «Нейсе Дейчланд» солуна ол Кыйгырдың оран делегейге амдырады камгалап аларыңны угуугаа-дыр деп ачаан. Кижин төрөлгөтиңиң салым-чолу дээш харымсалганы медегер билер чорук ол Кыйгырда синиккен. Социализм дайын херек чок, ачаа тайбың керек.

Венгрияң ажылчы чоннары Медегерде болгаш Кыйгырда бижээп маргыш чок тода чүүлдерни изи-биле чүдүдүрүпүң көргөн деп «Непсава» солуң медегер турар. Венгрияң ажылчы чоннары боттарының марксизм-ленинизм партизаның удурутпаа-биле чораш, Медегерде болгаш Кыйгырдың биде идеялары социалист анигиледиле тургузуужуңуңа, боттарының мурнунда тургустунган еоругаларың шийтирээринге, тайбың дээш мого-шылгач чок демиселге, тодаргай ажыл-херектерге боттандырыңа шийтир-линг.

Польшаның «Трибуна людэ» солунаң редакция чүүлүңе бижээни: Кыйгырдың кижини бурууңе эл-не бөдүн болгаш бидингир сестери бүгү делегейиң хэй-нигизиниң медегерине синигип турар; амгы үедө улустарың болгаш күрүнелериң чагыс-ла шийлигези бар: чок-ла болза социализмниң капитализм-биле тайбың кожа-хөлбөө догуннашкыны болгаш чарым, чок-ла болза — кижилериң өлүрүп хыдыр ядролук дайын. Оон өске орук чок. Имперализм шийтирлиг фактор өвөс апарган болгай. Кижин төрөлгөтиңиң үштүң бир кезинден ажың хаара түшүп турар социалист система шийтирлиг фактор болу берген. Делегейде күштериң депитүрү дайыны көөр хөөн чок социалист системага ажыктыг кылдыр соксаал чокка өскөриң турар. Ол системада кол күш болза ССРЭ болур.

Чехословакияның «Руде пра-во» солунаң бижээни: дайын аймылы-биле холбаштыр тайбыңны камгалап аларыңны айтырың улам шийгиңи-биле тургустунуп келген үезинде коммунистер чүтгө дайын аймылы баш удуру болдурбас дээш бүгү-ле чүүлдер-иң кыдырыңа боттарының чыйгылыш чок шийтирлигиң дугайың медегер турар өвөс, харым база бүгү делегейге кижин тайбың болдурар бе? — деп кижин төрөлгөтиңиң салым турар айтырыңа моон-биле казы харымлап турар. Бо айтырыга Кыйгырдың харымлап турары болза: «Дайын чыйлаш чок болур чүве өвөс-тир, дайыны болдурбайн барып болур, тайбыңны камгалап болгаш быжыгалап ап болур...»

Яполияң сурагыл хэй-няти ажылдакчы Банзо Накадзимиң СЭТА-ның корреспондентия-биле беседаныңа чуталганы: Вистин улзууус дайыны күзевейн турар. Чогуна оон ужурунда дайыңа орукту боодура, тайбыңны камгалап азыр деп, Коммунист болгаш ажылчы партиаларың төлөлекчилериң Москва Чөвүлел хуралының Кыйгырдың аюу улус ияни-биле деткээр.

Делегейиң беш дийтерияң Коммунист болгаш ажылчы партиаларың төлөлекчилериң «Бүгү делегейиң улустарыңа Кыйгырдың» дугайыңа дайыңаң англи солунарың хэй нурууу параан. «Таймс» солуң Кыйгырдың деп-чүдүлгөн «Совет блок тайбыңче база катап кыйгырар тур. Имперализм-иң бургу болап тур. Дайын чыйлаш чок болур чүве өвөс-тир» деп өгөлөр-биле пар-лаан.

Англи ажылчы чоннарың «Дейл уоркер» солуң Кыйгырдың буртуң-биле зарлап үндүргөн.

Тайбың болгаш тайбың жожа-хөлбөө догуннашкыны Чөвүлел хуралың кол дозуңу болур деп Грецияң «Этнос» солуңу бижээ.

Сан-Францискода үнү турар «Кромс» дээр солуң «Тайбың дээш демисел — ол дээрге, 81 турттарың коммунист удурутчуларың бирги черегини сорулгазы болуруң медегерде тодаргай айтып турар-дыр» — деп бижээ.

(СЭТА).

ЯПОНИЯ Хоккайдо-айн орту-луктуң үнелиңиң чурттакчаларының салым-хуузу аар-берге. Айн дээр аймактың хэй кезин төрөөн чер-леринден Хонсю ортулуктуң соң-гу-чөпү талазыңа көжүрүпкен, олардан — 17 муң хире кижини ортулукта артан. Оларын кол-ла ажылы айнаар болгаш балык-таар турган. Ону кылар арга чок апарган ужурунда олар аштап өлбөс дээш ыяш белеткээр чер-лерге болгаш өске-лаа аар-берге ажылдарга хөлөкчүктөөр ужурга таварып туралар.

ЧУРУКТА: Тобецуада айнар-ның чурттап чери.

Фото Джанан Престини.

ИМПЕРИАЛИСТЕРНИҢ КОНГОДА ҮҮЛГЕДИНГЕ УДУР

Лумумбаны хостаар ужурлуг

ГАВАНА (СЭТА). Гавамага Куба-ның делегей улустарының найралы-ның институтуна Кубаңың чүүл-бу-ру револустуг организацияларының төлөлекчилериң чөвүлел хуралы болган. Имперализм-биле холбаш-кан күштериниң Конгода үүлгөни ту-рар чүүлдеринге удуру ижээлери-ниниң планын азылдап кылган болгаш Лумумбаны хостаарының нацио-нал комитети аңа тургускан.

Имперализм күштериниң Конгода кем-буруулу үүлгөдишиңеринге удураганы болгаш Лумумбаны доп-доруан хостаары негизини иле-ретке медегерди ол комитет кыл-ган. Америк имперализм белги ко-лонизализм-биле кады, КНО-нуң се-

Айыыл чок чорук Чөвүлелинде

НЬЮ-ЙОРК. СЭТА-ның корреспон-дентия В. Озеровтуң дыңнатканы: Айыыл чок чорук Чөвүлелиң хура-лыңа Конгода байдалыңа чутала-ны көрүп декабрь 14-те Нью-Йорк-туу-биле эртенгиң 3 шакта (Моск-ваның-биле 11 шакта) дооскан. АКШ-тың болгаш барың талакы өске-лаа күрүнелериң туржууңу уружуңда Чөвүлел коңо улуска ду-за көргүзөр талазы-биле бурааш-кыгга таварышкан. Конгода өсөлү бо-лушкунуңар-биле холбаштыр соң-гаарлап болбас хемчеглери азыр дугайыңа Совет Эмелиниң тургус-кан айтыры бурун балыкатыганы болгаш шынтыг бөрүмдээрлерге дээрэң декабрь 7-де эгелээр чутала-жалга көргүскөн.

Күрүнелериң позитивизмниң ийи-шүгүмү, ийи фонтуңу чуталажыг-ла чоруп турганда тодаргай илерээр.

Гвинея бодунуң шериглериң Конгодан үндүрер

КОНАКРИ. (СЭТА). Гвинеяның де-мократтыг партизаның политбюро-нуң чазак база парламент кезиги-нери-биле кады кылган чөвүлел ху-ралыңа КНО-нуң Конгода чепсектиг күштеринде кирип турар гвинея шериглери доран дээр келдирер деп шийтир хулаң алдыган. Ызың шийтиривин үндүргөн чылдаган бол-за «кыттышкан нацияларың Лумум-баны тудуу хоругдаарыңа киришке-ни болгаш «Конгоңуң дүрүм өзүгаар-эрге-чагыргаларыңны ажылдаар ар-ганың чок болуп турары» болуруң КНО-нуң чингине секретари Хаммар-шельдиге чоруткан телеграммада айтыкан.

Боттарының шериглериң база-ла Конгодан үндүрер деп шийтирлөөн чурттага Гвинеяның чазаның чор-уткан телеграммаларыңа «Конгога дүрүм өзүгаар чорукту» тургузарың күзеп турар чурттарың баштыңары-ның чөвүлел хуралы чыныга суме-лээ болгаш КНО-нуң үүлгөдиши-кинерин сойгалап илереткен.

(СЭТА).

КНО-да социалист күрүнелериң болгаш Азияңың база Африканың чурттарының коңо айтырымыңа та-лазы-биле туржуу Лумумбаны хос-таарыңың национ комитети Куба-ның улзууу мурнуңа дептин турарың илереткен. Лумумбаны ара-зактыг өсү-биле көрүп турарыңа шийтирлиг удурагышыңың иле-реткени Кубаның револустуг чазан-ың дилээр деп комитет шийтир-лөөн.

Колонизация күрүнелер болгаш оларын леткин турар кым-бир кижин далаштыг хемчеглери азыр Айыыл чок чорук Чөвүлелинде не-геттинмейн турар дээр чүвени көр-гүрени орадашканыңар.

Азияның, Африканың болгаш со-циалист чурттарың төлөлекчилери колонизация турушка удуру тур-жуу, коңо улустуң салым-чолу дээш дүвүрээниң илереп турганыңар. Бо чурттарың төлөлекчилери КНО-нуң Конгога хамарыштыр туржуу шийтиг шүгүмчүлөгө таварыштыр-ган.

Кыттышкан Араб Республиканың, Гвинеяның, Цейлонун, Мароккону болгаш Индонезияның төлөлекчилери боттарының шериглериңиң Конгодан чыйлаш үндүрер бис деп Айыыл чок чорук Чөвүлелинге ме-дегер.

Айыыл чок чорук Чөвүлели кан-ды-лаа хемчеглери азыр хамар-лыгга чокко Конго дугайыңа айты-рымың талазы-биле Кол Ассамбле-я доп-доруан чыйлаштарың негээр деп бодунуң чазаның айтырымың өзүгаар XV сессияда келген мен дээрэң Югославияның төлөлекчи Погович дыңнаткан.

Айыыл чок чорук Чөвүлелиң ху-ралыңа ССРЭ-нин төлөкчилериң баштыңы В. А. Зорин база кытап са-нал берген, Конгода болушкунуңар-га хамарыштыр Хаммаршельдиге болгаш колонизация күрүнелериң эгелээр турарыңың өсүлүг боданың сойгалап илереткен.

АКШ-ка баштакчан барың тала-кы күрүнелериң туржууңу уружуңда Конго дугайыңа резолюцияң совет төлөвилеи хулаң алдырмай барган.

Вьетьян дээш тулчушкуннар

ХАНОЙ. (СЭТА). Лаостан кээп ту-рар медегерин өзүгаар алгыра, де-кабрь 14-тү дүниеңде тулчууш-куннар соксаваан. Тапландың тал-алында хемин кезип келген үймэ-нэчлериң атаканың чазак шериглери

Мобутучулар кедереп турар

ПАРИЖ. (СЭТА). Мобутучу сол-даттарының чепсектиг бөлү куя-тыг машинага болгаш дээр үгер бо-оларга ооргаланып алгаш, Леопольд-вилдиң барың талазында Битона дээр шериг баазың әжелеп алган. Ол база шаанда белги шериг баа-зы — Кампа болгаш Бавана шер-иглериңа КНО-нуң Конгода ший-тирлигиң хылаадында турар.

Ол халдашканы үймэңчилер-иң баштыңы — полковник Мобу-туңуң дужалың өзүгаар кылган деп дыңнаткан. Ол идегер бодунуң ту-ружун быжыглар дээш, КНО-нуң шериглериң талазыңаң дөжүмчө-ни амыгалап алгаш, улам-ла харжы-ы-биле хөдөлөп турар апарган.

Бир отряд 120 мобутучу солдат-тар чүкч машиналарыңа олутруп ал-гаш, ийи үгер бооларың ол баа-зың халгазыңа чеде бээрге, КНО-нуң шериглериңде кирип турар мар-рокко солдаттар оларны кыдыр-бө. Ынчаар орта медегер күш алган мо-бутучулар карыгы дүңү амыгалап алгаш, баазаның девискөриңче ха-нылап кирген, онтулар казып ал-ганыңар.

КНО-нуң шериглериң ол баа-за марокко отрядыңың командири мобутучуларың шүргүшкунуңуң ужуруңда байдал «өл-не шыггың» болуп турарың айтыкчи.

Мароккону шийтири

РАБАТ. (СЭТА). Марокконуң да-штык херектер министрияң хулаң-гени күдөдип турар Бенджелил КНО-нуң чингине секретарыңа те-леграмма чоруткан, КНО-нуң Конго-да шериглериң командириң чери-нин туржуу чөгүрү сорулазыңа та-арышпас чүүлдерин кылып турар болганда, Марокконуң чазак боду-нуң шериглериң Конгодан үндүрер деп шийтирлөөни дыңнаткан.

Школалар маргылдаазы

Кызылгта бирги чер дээш школаларың баскетбол маргылдаазы үч хуңериниң иштиңе үргүчүлөөн. Аңа бирги, ийиги, үшкү болгаш че-диги школаларыңың 16 командалары киришкен.

Обласка АГААР-ВОЙДУСТУҢ байдалы

Кызылгта агаар-бойдус шийчелер-станцияның медегерин өзүгаар алгыра, бөгүн обласка оонак булу-тарлыг, хар шоолу чыгбас хем бо-лур. Хат кошкак. Агаарың түп те-мпа-

Кубага удур чаа чөңгөө

ГАВАНА. (СЭТА). Чоокта чаа Ку-баның агаар деглемин Американың Кыттышкан Штаттарының талазы-нда келген самолёттар база катап үрөөн. Олардыкы бирээң «Б-25» дээр самолёт Санта-Клара хоорайың кыры-биле шүтүгөдөн ушпушаң, контрреволустуг хуудустары өмтө-гылсаң. Бир өске самолёт декабрь 12-иң даа хейиңде Гавааның кы-рыңа контрреволустуг хуудустары чашканыпкан барган.

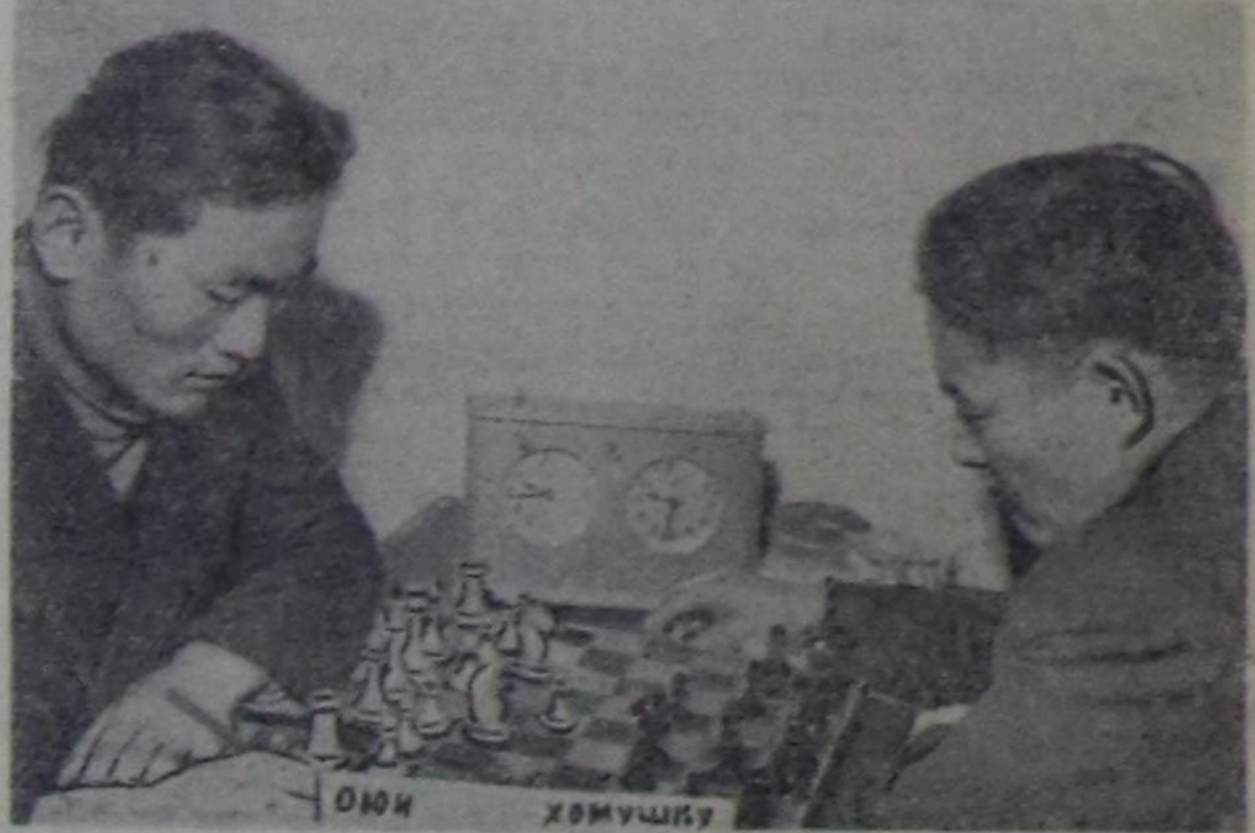
Ол хуудустары АКШ-ка парлал беткөөниң илереткени болгаш куба улустуң ханымы-биле килеңеп турарың «Калье» солуң бижээ.

Областың шыдыраа маргылдаазы доозулган

Чемпион ат дээш демисел оң үш-кү салыгга-ла шийтирлетине бер-гени бистин номчукулларымыс билер болгай. Ынчалзажок ийиге, үшкү чер дээш демиселдиң улам чидилгени турганын база оң дөрткү болгаш сөөлгү 15-ки салгыларың канчаар эртенги номчукулларыңа доштуу-бай-ла чуталган берээ. Ч. Оон 1,5 сан алгаш болза, ийиге черин эгелээринде алгыла, бирги черегини шыдыраачы-мергеин өлкөш, тийлээш, ийи чер-ни чээскөн алкан. Куудар Сундуй-га удуру Эванстың гамбидин ажы-лаан, баштайгы кези көштерде-де тийлеп алган. Ам Кал-оол биле Чам-зырайың салымы үшкү черин салы-мын шийтирлөөр апарган. Кал-оол оолдар-биле ойнаар төнүтүүнө шык камгалаганы, хаймына. Ынчаңаң, Менинг-оол биле Чамзырай 10-10 саннарың боол, үшкү, дөрткү чер-

дери үлешкенер. Соода коэффи-циент санаарга, Чамзырай үшкү че-де апарган. Матраков Шинигиңиң алыр аргалыг тургаш, боол алыска Азанчевский Ламаш-оолду. Ондар Сатты тийлөөнөр.

ЧУРУКТА: Оюн биле Хомушкунусөөлгү салыгга ужуражыламы.

зы отты алыр турган. Ол карзы-би-ле Чамзырайга удуру ойнаш, да-ныш, камгалагга турар байдалга үр-олуру турга, ак тала хөлдү төвүң бөзүмшкыниң чоорту күштелди-рил тургаш, шийтирлиг халдаш-кының сөөлүдө удуу алган.

Ынчаңаң, оң дөрткү салгың түшүлгөдө Оюн, Чамзырай, Сундуй хайызы-даа 9,5 саннарың ийиге чер-ни хунаажыр апарганыңар. Саяны тийлөөн Менинг-оол 9 саны алгаш, оларга чыштыр чоошупал келген. Ламаш-оол чемпин Шиниги-биле таварышкан, камгалааның-да, атака-лп дээ билериниң мергеилиң көрү-скөн. Сут-хөлдү баштай икөөлөйи көштериң кылып тургаш, деглем ту-руш алган. Кажан Шинигиң удуру хөлдүл кээрге, марачымыс шык көш-тер-биле камгалап тургаш, атакы-ны отур шыкмаш, удуру халдашкы-ның организиатаң. Чемпион бүгү-ле аргаларың хереклеп, камгалаңа-лаа «дүжүп берди» деп чуталаан. Чемпи-онун бо тургуде ийиге аштырыш-кымы ол болган.

Он бешки салгышкында ийиге че-ри хунаажыр турарларың салгыш-кыларың чидип демиселге эртен. Менинг-оол биле Чидок база Оюн биле Хомушкуну оларың столдору ко-жа турган. Менинг-оол артык шынарың алгаш, бодунуң-даа, артык жазымың-да салымын база өске стол-дарда Куулар—Сундуй, Кал-оол—Чамзырай оларың салгыларың база хайгаарал турган. Чүге дээрге, 9,5 саныңар алзыптар болза, 9-тү ки-жи чээскөн ийиге черге баар-ла бол-гай. Ынчалзажок Оюн—Хомушкунуң

Кол судьяның секретары эд-ляков шүлүт кижикчилериң аттарың дужунда клеткаларың бижип долду-рушкаңда, таблицада байдал мындай: бирги черде Шиниги—13, ийиге—Оюн—10,5, үшкү, дөрткү—Чамзырай, Менинг-оол—10—10, бешки—Сундуй 9,5, алдыгы, чедиги—Куулар, Азан-чевский—8,5—8,5, секси, тоску—Чо-дук, Ламаш-оол—8—8, онгу—Ондар—7,5, он бирги—Хомушкуну—7, он ийиге—Матраков—6, он үшкү—Кал-оол—5, он дөрткү—Сат—4, он бешки—Сая—2,5, сөөлгү он бешки—Ооржак—1 саны алганар.

Областың шыдыраа маргылдаазы нигиз-биле анык шыдыраачыларың өзүлдеңи көргүскөн. Ынчалза-жок Чөв-Хемчик, Би-Хем, Өвүр, Эрзин районнардан маргылдаага тө-лөлекчилер киришээни кончут хара-лаачың болган.

Маргылдаа сөөлүдө дүргөн салы-рымың оюну база эртен. Аңа бирги чери Чамзырай, ийиге—Ондар, үшкү—Шиниги алганыңар.

Декабрь он беште маргылдааның халдынышкыны болган. Бирги че-рин алган Шинигиниң чемпиону, ийиге, үшкү черлери алган Оюн биле Чамзырайга эгелээр черегиниң дипло-марың тывысшышаң, өртектиг чүүлдер-биле шынаан.

С. ТАМБА.

Алжирге хамарышпас чорукту тыпсыр!

Алжирде ханың үүлгөдишикниңериң соксадыр

Алжирде сөөлгү хуңериниң ханың үүлгөдишикниңериң делегейиң хэй-нигизиниң калбак удурагышыңың болдурган.

Индонезия национал партияңың дар-газы Састромидажобонго медегер-ини болза: Алжир улустуң хамарыш-пас чорук дээш маадрыг демисел-ини Азияң болгаш Африканың деп-шылгелер улустарыңа леткин турар.

Индонезияны «Тараачынар ший-чээкини» болгаш өске-лаа массалыг организациялары алжир улустуң де-мисел-биле сагыш-сеткилинден ха-ны каттыжып турарың илередип, Францияң имперализмниң болгаш НАТО талазы-биле оларның эвлекчилериң буруудаткың медегер кылган.

Алжирге хуңуң-не хем ышкаш ханың төктүп турар чоруң моон сонгаар болдурбас деп «Индонезиян Обсервар» солуң бижээ. КНО-нуң талазыңаң суг чутаа кылбайн, а алжир улустуң качыгдалың соксадыры-ның шийтирлиг хемчеглери алыр үе келген деп ол солу бижээ.

Тунжистин «Нео дестур» партиза-ның политбюроуңуң эгелээшкыниң-биле кылган хуралга Тунжистин ажыл-чы чоннарың бүгү-ниги эвлекчи-нин, Тунж херээженериң национал эвлекчи, Тунж студентлериң бүгү-ниги эвлекчи болгаш оон-да өске национал организациялары төлөлекчилери киришкен. Ол хуралга хүлээп алдыгач резолюция-да чуталап турары болза: «Алжир-де дайымы соксадыр-биле делегей-

Алжирниң компартиязының кыйгыры

ПАРИЖ. (СЭТА). Алжирниң Ком-мунист партиязы Алжирге чурттан турар европейкилерге кыйгыры үн-дүргөн. Ол кыйгырың хуудустар кылдыр парлаш, бүгү чуртка тарат-кан.

Ол кыйгырыңа чуталганы болза: «Боттарының салым-хуунары ко-лонизализм-биле холбаштырлар. Оон өлүр хуңу даас. Де Гольдуң тургускан калдык-даа арта-мелери, кыдыр-даа шийтирлөөнүң алжир улустуң хосталганы чедип алды-рыңа моондактап шыдаас. Ол ду-гайың дайының алды чылдары хер-еклеп турар.

Он ийи компартияны медегер-ини «Силер келир үеде эрес-мадыр-лыг болгаш боттуг көөр ужурулук сил-ер. Боттарыңарың ажыл-ишиң салым-хуунары алжир улустуң салым-хуузу-биле холбаштырлар. Боттары-нарың салым-хуунары Алжир Рес-публиканың даяратгы хосталгазы болгаш хамарышпас чоруу-биле хол-баштырлар. Ынчаар болунара ам, каш-ла саның мөчүкчүлөрдөн аш-ка-ла, Алжирниң бүгү-ле оолдарың аразыңа эгелээшкыниң тургустунар.

АЛЖИРЖИЛЕРНИҢ ХАНЫ БАЗА КАТАП ТӨГҮЛГЕН

ПАРИЖ. СЭТА-ның корреспондент-и Н. Ленскийниң дыңнатканы ту-рары: декабрь 13-те алжир хоорай-ларга база катап хан төгүлгөн. Бооч-чөкчөк чок кыскалганыңарың француз шериглер боолал турган. Декабрь 13-тү хуңуңе Бон хоорайга 9 кижин өлүрткө болгаш 36 кижин балыкта-рарган. Оранда база-ла балыктагынар алгыра, ханың үскүлөдишикниңериң түнүлгөдө 4 хуңуңуң дүргүзүң-да 118 кижин өлгөн болгаш 500 ажыг кижин балыктаган. Ынчаарга херек кырында сан оон-даа хэй болуп тур-ган. Оон ийи өлүрткөниң 95 хуузу алжир националдыг хаматты-лар болган.

«Алжирни хостаарың национал фронтунуң деглерези» деп лозунгу-ларың түдүп алган чоруп турганыңар. Дыкка хэй кижини полиция түдүп хуртаган.

ПАРИЖ. (СЭТА). Француз шериг-лериң, полицияңың болгаш жаядар-мерияңың кадыг дошкун чоруктары болуп турза-даа, Алжирниң үнелиң чурттагычлары хосталганы болгаш хамарышпас-чорукту негеп, чыска-алыран үргүчүлөп турар.

Декабрь 14-те Алжир хоорайың куудумчуларыңа национал-хосталга-ның туугуңу аңа-биле чыскааллар болган. Ону соксадыр дээш француз жандармнар чыскаалганыңың база катап боолан. Сөөлгү медегерин өзүгаар алгыра, Алжирге болган бо-лашкының түнүлгөдө 122 кижин өлгөн. Оларның 114-тү алжирлер бо-луп турар.

РЕДАКЦИЯНЫҢ АДРЕЗИ: Кызыл, Шетиники күлүмчү, баяң № 3 ТЕЛЕФОНАРИ: редакторуңуң 24-63, редакторуңуң оракачымыңың 35-24, пропаганда килдизиниң 23-54, харымсалгалыг секретарыңың болгаш харымсалгалыг дежурниңиң 23-35, көдө ажыл-агый үлөтүр болгаш транспорт килдизиниң 25-38, партиязың-амыдырал болгаш культура-амыдырал килдизиниң 37-13, иштиги информация килдизиниң 20-60, чагаа болгаш совет тургузуп килдизиниң 21-27, лияжымдыкчаларыңың 22-64, бухгалтерияның 31-75, корректорларыңың 21-47, Солун келбейи барганда 32-75 телефоңче долгаар.

Чыгы № 3249. Култура өргөлөдүңи типографиясы.